

Ústav struktury
a mechaniky hornin
AV ČR, v.v.i.

Tisková zpráva

11. července 2014

Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR a Přírodovědecká fakulta UK v Praze získaly společný statut Celosvětového centra excelence pro výzkum rizik ze sesuvů

Významného ocenění dosavadních výsledků dlouhodobého společného výzkumu sesuvů se dostalo vědeckým týmům Akademie věd ČR a Univerzity Karlovy. Ústav struktury a mechaniky hornin (ÚSMH) AV ČR, v. v. i, společně s Přírodovědeckou fakultou UK obdržely v červnu v Pekingu titul Celosvětové centrum excelence pro výzkum rizik ze sesuvů. Certifikát platí pro období 2014–2017. Česká republika tak nyní patří mezi 15 takových center rozmístěných po celém světě.

„Cílem činnosti našeho centra je dlouhodobě sledovat rozdílné typy svahových pohybů v různých částech světa a s využitím nových postupů v hodnocení rizika přispět k redukci počtu obětí a škod, které každoročně sesuvy způsobují,“ uvedl ředitel ÚSMH AV ČR RNDr. Josef Stemberk, CSc. Doplnil, že počítá s úzkou spoluprací s ostatními centry, a to zejména ve Slovinsku a v Itálii.

Certifikát, který uděluje Mezinárodní konsorcium na výzkum sesuvů společně s organizací UNESCO, osobně převzal z rukou generální ředitelky UNESCO Iriny Bokové doc. RNDr. Vít Vilímek, CSc., z Přírodovědecké fakulty UK. „Samotný titul není spojen s finanční odměnou, ale jeho získání umožňuje našim institucím prohloubit dosavadní úspěšné mezinárodní výzkumy, napojit se na další světově významná vědecká centra či vybrat vhodné kontakty pro stáže našich doktorských studentů a mladých vědeckých pracovníků,“ vysvětlil doc. Vilímek. Připomněl, že nové společné centrum navazuje na obdobné ocenění, které Přírodovědecká fakulta UK získala před třemi lety na Světovém fóru v Římě. „Je to současně ohodnocení našeho dlouhodobého působení v Mezinárodním konsorciu na výzkum sesuvů, kde patříme mezi zakládající členy,“ zdůraznil.

Ředitel ÚSMH AV ČR J. Stemberk uvedl, že výzkumy sesuvů jsou směřovány do centrálních And (zejména Peru), střední Asie, Etiopské vysočiny, střední Evropy a na Špicberky. Upozornil, že právě výsledky výzkumu na Špicberkách mohou poskytnout cenná data o vývoji svahových deformací v podmínkách měnícího se klimatu. „Mohly by být použitelné zejména pro vysokohorské oblasti postižené momentálním ústupem ledovců, kde lze očekávat zvýšený výskyt různých typů svahových pohybů,“ uvedl. Doplnil, že jeho výzkumný tým se chystá koncem července na několikátýdenní expedici na Špicberky, kde bude pokračovat v měření pohybů na tektonických zlomech a v dokumentaci velkých skalních řícení. Výzkum zde provádí již pět let.

Důležitou součástí centra je i tvorba celosvětové databáze ledovcových jezer, u nichž hrozí protržení břehů provázené katastrofálními záplavami v údolích pod nimi. Výsledky budou sloužit nejen výzkumníkům, ale i místním úřadům a firmám. „Dostanou doporučení, které lokality nemají obydlovat a zastavovat, protože zde hrozí největší škody z povodní,“ řekl doc. Vilímek. Dodal, že na této databázi pracuje Výzkumný tým geomorfologie a geodynamiky.

Pro další informace kontaktujte:

RNDr. Josef Stemberk, CSc.

Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR, v.v.i.

Oddělení inženýrské geologie, tel.: 266 009 318

e-mail:stemberk@irmsm.cas.cz

Generální ředitelka UNESCO Irina Boková předává v Pekingu diplom doc. V. Vilímkovi

Rampac Grande, Cordillera Negra, Peru. Sledování vývoje sesuvu, který v roce 2009 zničil několik domů a vyžádal si oběti na životech. Terénní práce z roku 2014 ukazují, že sesuv je stále nebezpečný.

Připravil: Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR

Foto: archivu ÚSMH AV ČR a PŘF UK

Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR, v. v. i., je pracoviště zaměřené na studium struktury a vlastností horninového prostředí, hornin, odvozených materiálů a speciálních kompozitních materiálů. Zkoumá přírodní i indukované jevy a procesy působící na chování, vývoj a stabilitu hornin v jejich přirozeném uložení v zemské kůře a širokou škálu anorganických a organických materiálů jak na místě, tak vytvořených v laboratorních podmínkách. Uplatňuje pokročilé monitorovací i laboratorní metody výzkumu s cílem formulovat vědecké poznatky a stanovit podmínky jejich využití v praxi.

